

Monodrama -BJEŽI, ANĐELE, BJEŽI – Franjo Frančič

Franjo Frančič

ON (u valovima sjećanja i ludosti):

(Ekatarina Velika – muzika)

Znao si da će ta igra bit izgubljena. Ona je još prije nekoliko trenutaka bila s tobom. Ležali ste goli. Tuco si je s otporom. Ne što ti se gadilo njeno tijelo, njen dlakav trbuh, njena napeta bedra, ne to.

Tuco si je ko zec, bez misli, automatski. Rukom ti je posegnula u hlače i muljala te toliko vremena da si se prevalio na nju.

Porivo si u nju, rasparo, probao bi je, ali ona je to poznavala. Što si je s većom bjesnoćom i snagom tuco, to je više uživala,

više se privijala uz tebe, grizla ti vrat, zabadala nokte u kožu. Pripila se uz tebe, njeno meso, njen miris te mamio, silovitost pokreta, nasilnost uzimanja. Rastvarala se i zatvarala munjevitim ritmom. Bio je onaj ljudi štos koji se ponavlja, to da si se

uspinjao, cura ti je zračila, bilo je svejedno ko leži s tobom, samo si ti, ti si. Zario si prste u njenu kosu, al to nije bila ona, bio

si to ti, topio si se, vidijo si da je boli, uživo si u tome što nju boli, jer nisi vlado sobom, jer je inače ne bi handrio. Okreno si se u stranu i zijo u prazno. I dok ju je bolilo, dok joj se trzalo lice od fizičkog bola, smijala se, napućenih usana se smijala i

grizla ti prste. Ti se nisi borio s njom nego sa sobom. Tvoj poraz je bio već u tome što ti je došlo, što te svladala potreba, što si poželio da se penješ. Taj tvoj jebeni ego. Napetost je rasla, njeni nokti postali su noževi, prste ti je zarila u čmar da si se za tren ukočio, a onda se još većom silovitošću zasadio u nju. Hrapavi jezik ti slini vrat, topla krv teče ti niz bedra, tupi bol spaja ti se s vrhuncem kada je poliješ drkotinom i padneš s kreveta. Prasica, promrmljaš. Ležite goli i pušite. Bez riječi hvatate dah. Žedan si. Pogledaš je. Savijena leži na boku, dvije crvene brazde trzaju joj među runjama, ko dvije ribe. Razmršena kosa pada joj na jastuk. Ima crvenu kosu, pomisliš. Kada si je upozno imala je smeđu. Pobjednica se proteže. Uvijek je tako. Neprimjetno se obuče i ode. Kad se dovuče lukavo i tiho, uhvatiš dah. Prosto je najednom ispod jorgana i cucla ti ga. Njeni oštri zubi stižu ti ga pri korjenu. Odgurneš je. Al obučena je i cereka ti se. Postao si debela svinja, kaže ti. A ko me pita, ko me je odvuko u ovu rupu? Jesi li imo neku drugu šansu, iz govana sam te izvadila, kada se sasula tvoja karijera, kada su te napustili svi štakori! Sad te izdržavam! Znaš li da te već tri godine izdržavam! A ja te tucam, braniš se starim izanđalim oružjem. Ti me tucaš, jer mi je jedva svakih četrnest dana do tog. Jest, kad si nimfomanska kurvica. Ti si bio propiti kurvarčić, kad sam te našla. Prestani, prestani, da ti ne razbijem njušku! Kome da je razbiješ, radije se lati posla! Balo. O, kurvo, drekneš i baciš joj pepeljaru u lice. Vješto se izmakne. I opet to njeno zlobno cerenje. Znaš šta ću uraditi? Šta, srdašce? Stjeraću ti zube u dupe! Zadaviću te pri spavanju. Hajde, hajde, radije digni svoju lijenu guzicu! I odljulja se. U pravu je, pomisliš, to sranje si sam sebi skuhaao, a sada ga i vruće pokusaj. To je stara priča da je plaćaš tucanjem. Kad ste se upoznali nije bilo ništa drukčije. Potrebni ste jedno drugom. Ne, neće samo tvoj kurac, sviđa joj se što ovisiš o njoj, što te šopa, oblači, što ti plaća svako pivo, jer si posto jedna gnjila gnjida, jedan zajebani posranac. A nekad si trčo? Znam, znam, tvoja poznata finta. Zašto si trčo? Ta nisi trčo, bježo si, od tog jebenog života si bježo. Već na startu te je pregazio. Jest, izvlači se, hajde. Mazohistu blesavi. Jest, imo si oca, gradskog pjanca koji je krepucnuo kad ti je bilo pet godina, jest, pa šta? Grlio te i ljubako, plako je i brbljo, znaš, tvoju mamu je sjebo alkohol, pa teren, svi klošari su je guzili, ništa ne kažem, ti si nalik na mene, dajte još jednu oru za momka, zaplito je jezikom i prljavom rukom briso suze, o, sinko moj, kuko je, svi ćemo otić u nebesa, prah si i u prah ćeš se vratit, još jednu rundu, Mici, pa za mog sinčića, pet mu je godina, sad već može pit pivo. I saljevo ti je pivo u usta, pij, sinko, samo jednom se živi, a poslje sve ode k vragu, mi u pako, drugi u nebesa, pij, i ti si pio, i gledao tog čudnog čovjeka kojeg si zvao tata. Znaš, tvoj tata je nacuğan, tvoj tata nema nikog u životu, i ta drolja, tvoja mamica me je ostavila, sad se kuca po „Emoni“, pa po „Daj-dam“-u, natiću je za jedan grah, zapamti to, sinko moj, Mici, daj mu pereca, tvoj tata nije loša duša, da znaš, to zapamti. I istrgo si mu se, trčo, trčo si, bježo si od njega, on se drao za tobom, kopile, prokleta kopile, tako ti s ocem! Vrata su se zatvorila, a ti si stajao pred krčmom i zurio u tamu. Poslje si otišao Lizi. Samo je Liza imala vremena za tebe. Promrzo drhto si u drvarnici pljesnjive kuće. Zeblo te kad je došla Liza. Što stojiš tu, djetence, hajd gore, pa sav si upišan, hajd, Liza će te presvuć. I otišli ste. Opet si bio s ocem u gostionici? Opet te odvuko tamo da te pipkaju pjandure? O, ti jadniče moj, rekla je i uzela te u naručje. Zašto ti nisi moja mama?, upito si je. Liza se okrenula ustranu, da ne vidiš kako plače. Hajd, spremi ću ti nešto toplo da pojedeš. Bježo si od svog starog, bježo si od školskih kopilana i učitelja. Ubrzo si bježo od cajkana koji su te lovili zbog svakodnevnih pizdarija. Imali su te na piku. Ili ste

se klofali. A ti si opet trčao. Trčao si iz samoposluge, kada si spizdio kakvu sitnicu. Trčao si od odra, kad si vidio svog oca u sanduku, od njegove majmunske njuške, jer si se bojo da će ustati i početi s govorancijom, sinko, sinko, tvoj tata nije baraba, samo tvoju mamu trte svi klošari, zato će otići u pako, peći će je, i tebe će, budeš li ko ona. I već si vidio veliki kazan u kojem te peku i cvare. Trčanje je postalo dio tvog života. Trčanje koje nije bilo ništa drugo do bježanje. Bježanje od marice, od pasa koji su izrasli u tvojoj mašti. Trčanje je bilo kao disanje, hrana, spavanje, trčanje ti se sviđalo. Obrana, i to, oružje, i to, dok se svijet pomjero, a ti si išo naprijed, a pozadi je ostajalo od kuća, trave do ljudi, do odra, do te proklete boli koja je rasla u tebi. Trčao si do iznemoglosti, sve dok se nisi skljkao na zemlju i vrisko, vrisko ko lud.

((Chopin))

To je bilo i prije, prije nego si počeo trenirati atletiku. Kad si sahranio svog čaću, prvi i posljednji put si vidio svoju mamicu. Stajala je u uglu kapelice s jednim čudnim tipom. Nisi znao da je to tvoja mamica. Bila je sva sasušena, raskuštrane kose, u jednom kariranom kaputu. Tiho je šmrkala. Ti si bio jedan smotan klinac. Bila je zima. Samo je par ljudi išlo za pogrebom. Liza te držala za ruku. A poslje se mama otrgla iz zagrljaja onog tipa i dotrčala tebi. To je moj sin, moj sin! Marš, prokleta pizdo kurvanjska, gurnula ju je Liza. Ovaj mali biće sa mnom, a ti se kurvaj po svom. Poslje su se derale. Narod, koliko ga je bilo, gledao je u čudu. A ti se sjećaš samo toga da je mamica bila bez zuba. Dok se derala bila je ružna ko smrt. Stisko si se k Lizi. One su se svađale, još bi se potukle da tipovi nisu skočili između njih. Poslje pogreba Liza te odvela na krempite. Znaš, sad ćeš živiti kod mene, otiću u socijalno i dogovoriti se. Svoje i tako nemam. A nekad sam želila imati kakvo dijete. Samo kad su muškarci takva đubrad. Sljedeće godine ćeš već ići u školu. Sve ću ti kupiti, a ti samo budi dobar i ne pravi sranja okolo. Šopo si se tortama i gledao Lizu. Činila ti se jako velikom. S tom konjskom balegom na glavi, pa velikim usnama. A i dalje se smijala i milovala te po obrazu. Tad ti je Liza bila najbliža, činila ti se čitavim svijetom. Poslje ste išli u grad i kupila ti je smeđe samtane hlače. Bile su malo prevelike, tako da si ih nosio tek sljedeće godine. Liza je imala jednu vlažnu rupu ispod starog grada. Al krovčić jest, rekla je i spremila ti ležaj na divanu u kuhinji. Vidiš, tu si pored šporeta, neće te uopće zepsti. I tako si počeo živjeti s Lizom. Ona je bila tvoja familija i sve. Ujesen sljedeće godine pošlo si u prvi razred. U pomoćnu školu J. Levca. Ti degeni su ga sfušerili, rekla je Liza, kao testovi, ti si sasvim dovoljno bistar za normalnu školu. Mada su bile samo dvije stanice, pa ipak te Liza nije puštala da pješačiš. Moj mali neće ići pješke, rekla je. Parput je išla s tobom, a poslje si moro sam. U toj pomoćnoj bio je jedan blesav štos. Drugi klinicu su vas zajebovali da ste čaknuti, stalno su pravili budale od vas. A među školskim drugovima bili su i debili koji nisu znali brojati do tri. Samo nikom ništa nisu htjeli. A učiteljice su bile jako fine, pa dobre užine i ručkovi. Samo život s Lizom bio je malo drukčiji neg što si mislio. I dalje su bili neke čike. A nije da te Liza nije voljela. Mnoge stvari ti je kupovala, pa ste išli u kino, pa gledati „Lopticu skočicu“. Tek poslje, mnogo kasnije saznao si da je Liza bila s tobom u srodstvu. Inače te ne bi dao njoj. Čike su se smjenjivale svaka dva mjeseca. Ponekad je bilo grozno, kad su se počeli kljukati konjakom. Inače Liza nije toliko pila, a ponekad jest, posebno ako je tanko i neki čiko. Poslje su noćima bile strašne žurke. Liza se pola sata smijala, a pola sata plakala. I pjevala je. Najgore je bilo to što su se Liza i čiko svukli i počeli se malkovati. Liza je pazila, koliko je mogla, samo čike nisu bili za to. Čiko i Liza su se složili u jedinu sobu,

a vrata su ostavili otvorena. I ti si gledao kako ju je čiko zajahao i soptali su i cvilili ko dva prasića. Poslje takvih noći mrzio si Lizu. Dok je tako ležala, pa uzdisala, sva blažena, pa urlala, daj me jako, zarij mi ga sasvim unutra, još me, urlala je, a tebi se sve skupa gadilo. A sljedećeg dana si se čudio što su se pravili ko da ništa nije bilo. A ponekad je bio mir. Po mjesec-dva nije bilo nijednog čike. Samo se jednog bolje sjećaš. Taj je stalno kašljo i stalno pio. Uvijek ti je donosio neke lijepe plastične igračke, pištolje, pa puške i tenkove. A poslje je umro. I s Lizom si išo na pogreb. Samo ste vas dvoje bili na pogrebu. Poslje skoro cjelu godinu nije bilo nijednog čike. A ti si završio prvi odličnim i premjestili su te u normalnu školu. Samo opet u prvi. U našoj sobi na stropu su počeli rasti šampinjoni. Dobili ste, znači, Liza je odnekud dovukla novog čiku. Ime mu je bilo File. To je bio čovo posebne sorte. Pio je dolenski sadjevc i šljivu. Po cijele dane ispunjavao je sisteme za loto i sportsku prognozu. A Liza je svakog prvog il drugog išla dić penziju. Ne znaš poslje koga, samo znaš da su bile marke. Vjerojatno je File baš zato bio s njom. Jer File je bio mnogo mlađi od Lize. Inače rjetko ju je karo, samo sad se dao na poso, opet nije bilo ni minute sna. File je bio crnokos zagondžija. Sve južnjake je Liza zvala zagondžijama. Preko dana ležao je na tvom divanu i neprestano kombinovao nove sisteme. Jedno će upaliti, reko je. Bit će love da popizdiš, da odemo negdje, u samu Ameriku, na Floridu il u San Francisko. E, što ja volim more. Ajd, Lizo, sjedi kod mene i ispuni jednu kolonu. I ti, mali, nikad ne znaš na kom te uglu čeka sreća. Nisam ja budala. A Liza je bila velika budala. Jer File, logično, ko svi čike, nije imao poso, nego je volio da pijucka i filozofira. Pokatkad bi zasviro nešto na usnu harmoničicu. Zavidio si mu, jer ga je Liza gledala ko Boga. A jednom je stvarno dobio neki sitniš i nesto zauvijek. Prokleta đubrad, Liza je bila tužna, sve mu daš, šopaš ga i oblačiš, otegne ti, bez pozdrava ti zbriše. Tako te godine niste išli na more, ko što je Liza obećavala. Završiš li, vodit ću te na more, rekla ti je. Pa ništa nije bilo od mora, sve marke je File spisko na sportsku. Inače nije bio loš čovjek, samo je tebi išo na jetra. Sve čike su ti polako išle na jetra. Umjesto na more, s Lizom si otišao njenoj poznanici na Štajersku. U Majšperk. Tamo je Liza sasvim poludjela. Cijelo selo zaljevalo se šmarnicom, jer su bili neki crkveni praznici, pa su cugali ko tigri. No, poslje, u jesen, dala je i tebe na vjeronauk, pa te župnik izbacijo, jer si baš pri Kristovom putešestviju čitao stripove. A Lizi je bilo svejedno. Opet ti je kupila novo odjelo i to su bili vaši najljepši časovi. A poslje se kod vas preselio čika Frizer. To je bila prava katastrofa. Njegovim dolaskom počela je strašna pijanka. Čika Frizer bi ti prije škole davo najlon-kesu da skokneš po tri litra. Kad si se vraćao iz škole već je bio pijan ko svinja. S Lizom se ponašao u rukavicama. Nekad sam bio šnajder, reko je, pravio sam takve kostime, samo za fine dame. I pito si ga što ga zovu Frizer. Al ništa nije odgovorijo, samo te opet poslo u dućan po tri litra starčka il stonog bjelog. I Liza je počela tankati. Sad sam u tim godinama kad moram imat muškarca, rekla je jednoj smotanoj kolegici, koja je često visila kod nas.

(Bramhs)

Zvali su je Spomenkica. Na crno je pravila abortuse. Odvratna babetina oko šezdesetih, koja je uvijek smrdila na rum. Imale su veoma čudne debate. Pa šta su hlače, moraš li ih imat u kući, rekla je Spomenkica. Moram tebi je lakše, ti si već stara, tebi više nije do onog. Meni nikad nije bilo mnogo stalo do te kite, jer smatraju da si samo zato da se isprazne. Jest, znam koliko jada zadaju. Oplode, pa crta. A ti radi s kopiletom šta znaš i umješ. Jest, ti mali, što si tolko načulio uši, rekla je Spomenkica

i zacerekala se tim svojim dvama krnjatcima koje je imala u labrnji. A čim je došo Frizer, Sponekica je zdimila. A on, samo što bi ušo, već su flaše bile u kesi i već si trčo. Danas donesi ljutomerčana, dobio sam neke pare. A sebi kupi bobi-štapiće. Poslje, kad su popili svoju dozu, ležali su sasvim izgubljeni i bljedili. Ti si više puta moro brisat pišotinu i povraćotinu. Sad si mnoge te stvari sfato. U školi su počela blaga sranja. A Liza je s Frizerom vozila barku iz dana u dan. Katkad si pomišljlo da je nekud skloniš. Samo kud? Jer, volijo si Lizu, samo sad je sasma poživotinjila. Ni večera ni doručaka, samo starček, koprčan, pa ljutomerčan. Sad Liza ništa nije obećavala za ferje. Te marke su do petnestog-dvajstog otišle. Poslje su iz Majšperka dovukli jedno tri pletenke po dvajst litara. Ne praveći ti teškoće, gadili su ti se, tako slinavi i uvijek nalilani ko mambe. Samo jednu stvar je Frizer srikto za tebe. Vidjećeš da Frizer nije jedna šonja, reko ti je jednog dana. Imam veze gdje oćeš. Da se ne bi mnogo skito okolo, upisat ću te na fuzbal. Imam tamo jednog kolegu koji vodi pionire. I ne pitajući te išta, odvuko te na stadjon. Tebi nije bilo mnogo do tog da šutaš loptu, a nisi mogo ni sam džedžat u sobi. Tamo te stvarno primio jedan tipčić u trenerki i odveo te do ostalih koji su u dresovima i kopačkama skakali gore-dole. Samo tebi uopće nije bilo do tog da juriš za loptom. I tako, kad su ti štopali vrijeme na sto metera, tipčić te poslo Aci koji je treniro atletiku. Otad si bio više vremena na stadjonu nego s Lizom. Skupa s Frizerom je i dalje plovila. A ti si počo trčat. Aco je reko da si talent, takvog par godina već nije bilo. Zato si volio bit tamo. Malo zagrijavanja, pa futinga, jedan kratak, jedan dug sprint, pa dva puta osamsto, pa opet futing. Krasno je bilo na stadjonu. Te prazne tribine, dok ti se činilo da su ljudi gore, da ti mašu i plješću. A kad si pobjedio na klupskom, bio si sav blažen. Samo kod kuće je bio sve veći teatar. Ponekad si stajo dolje u haustoru i slušo kako se kolju. Ne, samo me ne ostavljaj, cmizdrila je Liza, odeš li, ubiću se, unišću se. Ti znaš kako je, ja se moram vratit u Primorsku. Ovdje mi više nema života, reko je Frizer. Idemo s tobom, samo ne ostavljaj me, molila ga je Liza. A poslje je došo prvi i marke, pa je sve opet bilo u redu. Samo Liza se promjenila. Alkohol ju je smekšo. Kad si joj donijo diplomu sa klupskog, jedva je primjećivala tvoju radost. Dobar, dobar, rekla je, kupiću ti nove sprinterice. Jesi l će vidijo Frizera. No, de, skoči po dvije litrice, rekla je, ne pogledavši diplomu. To s Frizerom se prosto vuklo. Pošto su bili prenaljorskani, nisu mogli imat suviše manevara. Sve dok Frizer nije počo dovodit vamo Puščicu i Veru. To su bili klošari iz „Emone“. Poslje je bio pravi cirkus. Posebno, jer je Frizer htio da ga zoveš tatom. A taj pjanac Puščica svakih malo-malo ti je objašnjavao o mamici. Tvoja mamica je nekad bila fina ženska. A poslje je počela s bosovima, pa je sasvim propala. Sad će godina kako je pod zemljom. Bog joj dao vječni mir. Samo mješala jest. A tebi je bilo da bi ga flašom po njušci, da bi ga najrađe raskasapio. Zato si počo sve kasnije dolazit kući. Nisi sfato šta je to s Lizom. Kao krpelj se držala Frizera. Nije l ga bilo samo jedan dan, sasvim bi popjenila. Hajd pogledat u „Emonu“, pa u „Peglezan“, je l tamo, tjerala te. I ti si kružio po krčmama i tražio ga. Ponekad si ga našo. Ponekad nisi. Samo uvijek je bio tvrd ko čelik. Ne trebaš ništa reć, reko bi ti i gurno ti pet hiljadarki u džep. Hajd rađe na trening. Ništa drugo nisi sfato, samo da s tim luđacima i kroničnim ne možeš više živit. I sve si reko Aci. Aco se počeo po čeli i utješijo te. Šta ćeš, i ja sam rasto u takvom sranju. Samo treba bit jak. Ne smiješ im se pustit. Ti samo treniraj, pa će još bit šampijon od tebe. A bude li preteško, pitaću za tebe, da te daju u dom. A to ne, da odem od Lize! Liza je bila tvoja familija i sve. Samo tih godina se do kraja propila. A poslje se dogodila i ta svinjarija s Verom. Liza je već ležala u

komi kad si se vratio s treninga. Puščica je polugo spavo na šolji, u klozetu. A Vera i Frizer su sasvim svučeni ležali na tvom divanu. Nikad ne pij i ne puši, utuvio ti je Aco. Samo tad si salio po litra. A Frizer te hvalijo. Pa uskoro ćeš imat deset, jedanest, šta ja znam kolko godina, ja sam ga pošteno mazno, daj ga rukni, to je dobro za krv, za snagu, pa za bubrege. Dođi, kod nas, malo ćemo se igrat, zar ne. Vera, uzet ćeš mu junfer. Ako mu stoji, pa vidiš da je još klinac. Čuješ li da te vrjeđa, hajd, pokaži joj, sredi je da joj oči ispadnu. I otkotrljo si se k njima. Svukli su krpe s tebe i cerekali se ko blesavi. A tebi se vrtilo i najednom ti je došlo tako da je drkotina kapala na Verinu podbulu njušku. Kad si vidijo kako je Frizer tjera da liže drkotinu, okrenulo ti se. Po oboma si povratio i, sav otrgnut, otišo. A Liza sljedećeg dana nije ništa rekla. Opet su ga tankali, al sad skupa sa Spomenkicom. Već prije ti se u školi događalo da si vidijo sasvim druge ljude nego što su bili ti koji su zalazili kod vas. Još više te slomilo kad si pobjedijo na republičkom. Poslje takmičenja imali ste prijem.

(Vivaldi)

Dugi sto, bjeli stolnjak, pa fini ljudi. Sasvim drukčije su govorili, drugi jezik od tvojih, drukčije su bili obučeni, drukčije su jeli, drukčije pili. Vino srkali kap po kap. Obložene kruščiće jeli su tako pažljivo ko da su od srče. Riječi su bile široke, pjevne i zvonke. Niko nije psovo, ni govorijo svinjarije. A kod vas je alkohol teko potocima, jeli se čorba i sendviči, ne jeli, proždimali. Sad si vidijo da živiš drukčije. Samo i ti bi htio bit obučen ko oni, volio bi govorit tako ljepo, ljepo se ponašat. I činilo ti se fino kad su te tapšali po ramenima i divio se peharu. Trčeo si dva trideset, što je bio državni za starije pionire. Aco je prosto sijo od sreće. sad ću ti sriktat bonove za pojačanu ishranu, reko je. A na državnom trčat ćeš u kategoriji mladih omladinaca. Budeš li istrajo, ubrzo ćeš trčat ispod dvije minute. A tebi se u glavi mantalo od sveg tog. A poslje, kad si došo kući, sve to ti se zgadilo. Soba, ljubičasta Frizerova faca, naljoskana Liza. Ja više neću tako živjet, reko si Lizi. Pa idi, idi u božju mater!, rekla je Liza. Nemam ništa od tebe, samo te šopam i oblačim, a ti ćeš glumit gopspodina. Frizer se cereko. Počo si plakat od bjesa i uvrjeđenosti. To više nije ona Liza koju si poznavo, ona Liza koja te spasavala od starog, ona Liza koja ti je znala reć: sve dok imaš mene, nisi sam na svjetu. Bilo ti je jako teško, samo ništa nisi mogo učinit. Pehar si bacijo na divan i pobjego na stadjon. Šta je s tobom, upito je Aco, je l opet kod kuće seru? Šutijo si. Tad si sa Tedlnom počo malo krast po samoposlugama. I ranije ste luftirali iz škole, sad je to postalo navika. A bilo je i napeto. Krali ste hobi-gumu, pa čokolade i ostale slatkiše. Par puta je samo malo falilo da vas ufate. Samo tebe ufatit nije bilo lako. A poslje se scena s Lizom i Frizerom do kraja pokidala. Sad su već u dvanest bili u komi. Zapijali su se do besvjesti. Samo bi se oko šest probudili iz kome i gnjavili za piće. Marke su otišle. A ti si se vježbo u krađi. Litar rakije si ukro ko keks. Posto si mali majstor. I to je prestalo, kad su te prvi put ufatili. Civili su te odveli u Prešernovu, a ti si s drugog kata skoćio na beton i pobjego. Poslje toga više ti nije bilo do krađe. A Tedl je nakon mjesec dana otišo u Jarše. U neki zavod. A ti si osto bez jedinog kolege. Samo je još Aco bio s tobom. U školi si fasovo dva ukora zaredom. Bio si star jedva dvanest godina, a već nisi znao ni kud ni kako. Pripremo si se za državno u Beogradu. Ni atletika te nije više radovala ko prije. Šta je s tobom, pito je Aco, ne možeš više izdržat? I Aco te je, ne rekavši Lizi, odveo u dom „Malči Belič“ na Viču. Posto si domski. Samo ne zadugo, nakon mjesec dana vratijo si se Lizi. U domu više nije bilo nikakve slobode. Imo si već svoj način života. Na državnom si bio treći. Al bilo ti

je svejedno. Frizer je otišo na lječenje, na Škofljicu. A Liza je obustavila alkohol. Ko grom iz vedra neba Lizi garsonjeru, u novim blokovima za Bežigradom. Opet je kako-tako išlo. Liza se popravila. Dva puta ste posjetili Frizera na Škofljici. Jedva si ga prepozno. Bio je sasvim drugi čovjek.

(trubači Guča)

Četvrti s teškoćom preguro. Liza je počela opremat garsonjeru. Bilo je to posljednje ljeto mira i sreće. U jesen se vratio Frizer. Bez tebe ne mogu živiti, kukala je u pjanskim suzama. A on se cereko. Ja moram ići na more, prije ili kasnije. Znao si da Frizer Lizu iskorištava i ponižava. Samo drukčije nije moglo biti. Sate i sate, dane i dane trčao si po Golovcu, Rožniku, do Krima, pa natrag, trčao, trčao do potpune iscrpljenosti. Na osamsto si imo vrijeme dva deset. Aco ti je napisao plan zimskih priprema. Znaš, momče, sljedeće godine bićemo državni omladinski prvaci, reko je. Dobijao si bonove za menzu na Taboru. Samo kod kuće nije bilo za izdržati. Sad su dolazili klošari, sumnjivi tipovi svih vrsta. Ubrzo su pozvonili i cajkani. Fešti i pijančenju nije bilo ni kraja ni konca. Niko nije plaćao električnu i stanarinu. Lizi su prijetili da će je izbaciti. Za dvije godine, koliko je bila s Frizerom, postarala se za dvajset. Ni sad ne znaš kako si preguro tu zimu. U školi je jedva nekako išlo. Počeli su prvi mitinzi. U Novoj Gorici si trčao dva pet, što je bio fenomenalan rezultat. Bio si zvijezda atletskog kluba „Olimpija“. A i on se promijenio. Bio je krut i ponašao se zapovjednički. A ti osim atletike nisi imao ništa drugo u tom svom životu. Sezona je bila na vrhuncu. U maju je bilo državno prvenstvo za omladinu. A ti si još bio klinac. Svakog dana si trčao ritom do Vrhnike i natrag. Kondicijom si bio nabijen kao vo. Aco je zahtijevao da trčiš osamsto i hiljadu petsto. Pobjediš li, sriktu ti stipendiju, obećavao je. Samo tebi je bilo grozno. Liza i Frizer su se žderali danonoćno. Kad si je našo svu krvavu i pomodrilu u tebi je puklo. Oborio si Frizera, tuko si i šuto, sve što je bolilo, izbila ti je sva mržnja. Da nisu došli susjedi, ubio bi ga. Frizer se s Kliničkog nije više vratio k vama. Nesto je bez traga. Zalud ga je Liza nedjelju dana tražila po krčmetinama. Zatvorila se u sobu s flašom ruma. Ne pij, biće sve u redu govorio si joj. Bio je maj. Tako fantastično je sve procvjetalo i mirisalo na proljeće. Taj dan nećeš nikad zaboravit. Sljedećeg dana, dvadeset petog, bilo je državno. S Acom si se dogovorio o taktici. Ti samo furaj, to je naš plan. Taktika bez taktike. Slomićeš ih tempom.

(Ravel)

Da, da, dragi moj, sutra je veliki dan. Smrkavalo je kad si se vratio kući. Vrata su bila otključana. Spremio si sprinterice u ormar i zovnuo, Lizi, ima li šta za jest. Lizo, sutra će biti veliki dan, govoriš ti, sutra će postati šampion. Pobjediću ih. Vidjećeš kako će poslije sve biti drukčije. Poslije ćeš moći ići sa mnom na takmičenja. Svud ćemo se voziti skupa. Otvorilo si kupatilo i zasto. Ne znaš koliko si vremena tamo stajao. Bilo je jedan cjeli život. Liza je ležala u banji. Iz zapešća joj je oticala krv. Tanak curak teko joj je iz raskasapljene ruke. Pipa je bila otvorena. Liza je bila obučena u crnu haljinu koju je nosila na pogrebu tvog oca. Lice joj je bilo sasvim bjelo i bilo je kao da se nekom podsmijehuje. U pomoć, u pomoć, viko si sav smušen. Odveli su je u hitnu. Prošla su dva sata. Izašao je doktor i reko ti: moja sućut. Skljoko si se na klupu i jeco i vrisko, zašto, zašto, zašto, Lizo, prokleta, o, šta će ja, šta će ja bez tebe, Lizo, ja ću umrijeti bez tebe, samo tebe imam, samo tebe. Odvezli su te na Poljanski nasip. Poslije injekcije zaspa si kao zaklan. Aco te teško našo. Ni do čega ti više nije bilo. A on te molio i kumio,

na koljena je pao pred tebe i zaklinjo te da nastupiš. Ne mogu, reko si mu. Moraš trčat za Lizu, za nju trči, jer si je volio, svima možeš pokazat kako si je volijo. Razumješ li? Nisi ga razumio, samo si ipak otišo s njim. Prije starta nisi mogo okusiti ni komadić šećera. Samo si voćni sok salio u sebe. Približavo ti se momak pšenične kose i ženska u bijeloj laganoj haljini. Prstom je pokazala na tebe i nešto govorila.

(muzika Azra)

Taj neće nikad pobjedit, reko je plavokosi i nakreveljio se. Na osamsto si bio ispred pedeset metara. Poslje si se zaustavijo. Vidijo si narod koji ludi. Ne, ti, ti ne možeš nikad pobjedit. Čeko si pred ciljem da protrče svi pored tebe. Vidijo si Lizu u banji, njene okice, vidijo si svog ćaću u sanduku, vidijo si face koje trče mimo tebe, vidijo si svoju jebenu mladost.